

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту
інформаційних технологій
(назва інституту)

Володимир ПІХ
(ІМ'Я ПРІЗВИЩЕ)

«30» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Правові основи програмного та інформаційного забезпечення

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень Перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 12 інженерні технології
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 121 інженерія програмного забезпечення
(код і назва спеціальності)

Освітня програма Інженерія програмного забезпечення
(назва ОП)

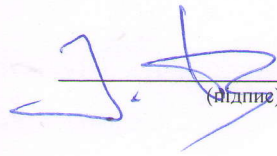
Статус дисципліни обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

Мова викладання українська

2023 р.

Розробник(и):

Старший викладач кафедри суспільних наук
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)
електронна пошта iryna.koterlin@nung.edu.ua

(підпис)

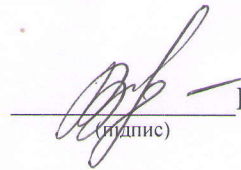
Ірина КОТЕРЛІН
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні кафедри суспільних наук

(назва кафедри)

Протокол від «30»серпня 2023 року №1.

Завідувачка кафедри суспільних наук
(назва кафедри)

(підпис)

Вікторія КРАВЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Узгоджено:

Завідувач випускової

кафедри інженерії програмного забезпечення
(назва кафедри)

(підпис)

Вікторія БАНДУРА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарантка ОП 121

«Інженерія програмного забезпечення»

(підпис)

Вікторія БАНДУРА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	<p>Метою дисципліни «Правові основи програмного та інформаційного забезпечення» є формування у студентів системного розуміння правових аспектів, що стосуються розробки, використання та захисту програмного і інформаційного забезпечення. Це включає оволодіння знаннями про правові механізми регулювання інформаційних відносин, зокрема авторських прав, ліцензування, патентування, а також захисту інформації в електронних системах.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Вивчення законодавчої бази:<ul style="list-style-type: none">○ Ознайомлення студентів з основними нормативно-правовими актами України та міжнародними стандартами, що регулюють сферу програмного забезпечення та інформаційних технологій.○ Вивчення законів, які регулюють авторське право, інтелектуальну власність, ліцензування програмного забезпечення та інформаційну безпеку.2. Формування навичок правового аналізу:<ul style="list-style-type: none">○ Розвиток у студентів вміння аналізувати правові документи, що стосуються розробки та використання програмного забезпечення.○ Оцінка правових ризиків та наслідків при розробці, використанні та поширенні програмних продуктів.3. Захист інтелектуальної власності:<ul style="list-style-type: none">○ Оволодіння знаннями щодо реєстрації авторських прав, патентування програмного забезпечення та захисту інтелектуальної власності.○ Вивчення практичних аспектів захисту програмних продуктів від піратства та несанкціонованого використання.4. Правове регулювання інформаційної безпеки:<ul style="list-style-type: none">○ Ознайомлення з правовими вимогами щодо забезпечення конфіденційності, цілісності та доступності інформації.○ Вивчення нормативних актів, які регулюють захист персональних даних та захист інформації у комп'ютерних системах.5. Розуміння міжнародного контексту:<ul style="list-style-type: none">○ Вивчення міжнародних угод та стандартів у сфері інформаційних технологій, зокрема щодо авторського права, захисту даних та кібербезпеки.○ Порівняльний аналіз правових норм України та інших країн для розуміння глобальних тенденцій у сфері програмного та інформаційного забезпечення.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=2676

Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	<i>Філософія IT освіти</i>
Постреквізити	<i>Менеджмент проектів програмного забезпечення</i>
Результати навчання	<p>ПР02. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.</p> <p>ПР04. Знати і застосовувати професійні стандарти і інші нормативно-правові документи в галузі інженерії програмного забезпечення.</p>
Компетентності	<p><i>Загальні компетентності</i></p> <p><i>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</i></p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p><i>ФК5. Здатність дотримуватися специфікацій, стандартів, правил і рекомендацій в професійній галузі при реалізації процесів життєвого циклу.</i></p>
Підсумковий контроль, форма	<i>Диференційований залік на основі підсумкової контрольної роботи</i>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<p><i>Аналітичні навички: Здатність аналізувати складні правові ситуації, розуміти юридичні аспекти проблем і робити обґрунтовані висновки.</i></p> <p><i>Комунікаційні навички: Здатність чітко і впливово висловлювати свої думки, сприймати інформацію від інших і вести діалог на правові теми.</i></p> <p><i>Вміння аргументувати: Навички обговорення і аргументування своїх поглядів та думок з позиції законодавства та права.</i></p> <p><i>Толерантність і культурна компетентність: Розуміння та повага до різних правових систем, культур і традицій, що сприяє взаєморозумінню в міжнародному середовищі.</i></p> <p><i>Етика і відповідальність: Усвідомлення юридичних моральних норм і відповідальності перед суспільством і клієнтами.</i></p> <p><i>Прагматизм і рішучість: Здатність приймати важливі рішення в умовах невизначеності і ризику, враховуючи юридичні обмеження і наслідки.</i></p>

	<p><i>Здатність до співпраці: Вміння працювати в команді, спілкуватися з іншими фахівцями, щоб вирішувати складні правові питання.</i></p> <p><i>Навички прийняття рішень: Розробка стратегій і вибір оптимальних шляхів дії в правових ситуаціях.</i></p> <p><i>Здатність до самоосвіти: Вміння постійно оновлювати знання в юридичній галузі та адаптувати їх до змін у законодавстві.</i></p> <p><i>Самодисципліна і організаційні навички: Здатність планувати та виконувати роботу в строк та з урахуванням правових процедур.</i></p>
--	---

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Усі види робіт слід виконувати вчасно, щоб зберегти загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Наслідками пропущених занять без поважних причин, зазвичай, стають додаткові види самостійної роботи (домашня контрольна робота, усна відповідь, презентація).

Неприпустимий пропуск занять. Кожне пропущене заняття, незалежно від причини, здобувач зобов'язаний відпрацювати. Невідпрацьоване заняття є підставою для незарахування заліку.

Неприпустимі запізнення, використання телефонів в особистих справах, сексистські висловлювання, нецензурна лексика, демонстрування неповаги до своїх колег, викладача чи технічного персоналу. Запізнення більше, ніж на 10 хвилин дозволяє не допустити студента до заняття.

У випадку проведення заняття у формі відео конференцій – студент повинен використовувати власне ім'я, що відповідає зазначеному у журналі.

За участь у наукових конференціях та студентській конференції по тематиці робочої програми, студент отримує додаткові бали (участь у конференції – плюс 10 балів, публікація статті, призове місце у конкурсі наукових робіт – 90 або більше балів у загальному підсумку вивчення дисципліни).

Онлайн комунікація здійснюється через групу або індивідуально в Телеграм і можлива лише в робочі дні у робочий час (до 17 години з понеділка по п'ятницю).

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Неприпустимості плагіату, фальсифікації, фабрикації в письмових роботах і виступах, перевірка навчальних робіт на плагіат (есе, реферати, курсові роботи/проекти) - Здобувачі освіти зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 05.04.2022р., наказ №73).; необхідно коректно посилань вказувати джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, неприпустимо використання ІІІ інтелекту щодо генерування відповідей, неприпустимо використовувати російські джерела за винятком необхідності порівняти або звернути увагу на певну проблематику. Виявлення ідентичних робіт оцінюються нульовим балом без розбирання ситуації, хто автор, а скористався чужою роботою навіть, якщо попередньо було оголошено бал і оцінку виставлено у журнал.

3) щодо оцінювання

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практична робота – 80 % семестрової оцінки, підсумкова контрольна робота – 20 % семестрової оцінки.

Мінімально позитивна оцінка за роботу на практичних заняттях, що дає доступ до семестрового контролю – 30 балів.

Методи контролю:

Виконання практичних завдань у продовж семестру 80 балів;

Контрольна робота – 20 балів

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на практичних заняттях. Контрольна робота, яка

передбачена навчальним планом, виконується по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Критеріями оцінювання знань є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Оцінювання кожного заняття відбувається на основі активної участі здобувача протягом пари, відповіді по окремим питанням, доповнення, включення здобувача в обговорення проблемних аспектів. Оцінка є конфіденційною інформацією і надається для ознайомлення здобувачу в електронному журналі відразу після пари або відповідно до технічних можливостей протягом тижня після заняття.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (пов'язані з воєнним станом, епідемічною ситуацією, енергетичною кризою) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти залік у формі відповідей за індивідуальним завданням дистанційно на платформі Moodle або Телеграм.

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; контрольна робота – 5 бали). Перескладання можливе не більше двох разів з врахуванням часу необхідного викладачу для перевірки

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Університеті регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в ІФНТУНГ». Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на усіх здобувачів. Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі з метою підтвердження того, що здобувач вищої освіти досягнув результатів навчання, передбачених відповідною дисципліною.

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Правові основи програмного та інформаційного забезпечення» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах
		Семестр <u> 2 </u>
Кількість кредитів ECTS	3	3
Загальний обсяг часу, год.	90	90
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	42	42
– лекційні заняття	18	18
– практичні/семінарські заняття	24	24
– лабораторні заняття		
Самостійна робота, год	48	48
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	Диференційований залік	Диференційований залік

3.2. Лекційні заняття 3 семестр

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М 1	Правові основи інформаційного та програмного забезпечення	18	
ЗМ 1	Юридичні особливості ІТ-бізнесу в Україні	2	1;2, 3
Т 1.1	Юридичні особливості ІТ-бізнесу в Україні Зайнятість в ІТ сфері Юридичні особливості ІТ-бізнесу в Україні Відкриття ІТ-компаній в Україні Дія-Сіті як спеціальний правовий режим для ІТ-індустрії Гіг-контракт, цивільно-правовий договір, трудовий договір, як база для отримання винагороди ІТ спеціаліста. Їх плюси та мінуси	2	

ЗМ 2	Правове регулювання інформаційних правовідносин	2	1;2, 3
Т 2.1	ІТ-право та інформаційне право Предмет регулювання ІТ-права Методи та структура ІТ-права Джерела правового регулювання ІТ-права Поняття інформаційних правовідносин Суб'єкти інформаційних правовідносин	2	
ЗМ 3	Режим доступу до інформації. Договір про нерозголошення	2	1;2, 3
Т 3.1	Види інформації за режимом доступу Публічна інформація, відкриті дані Інформація з обмеженим доступом Конфіденційна інформація. Комерційна таємниця. Договір про нерозголошення	2	
ЗМ 4	Правове регулювання інтернет-відносин в Україні	2	1;2, 3
Т 4.1	Правова природа Інтернету. Правове регулювання інтернет-відносин Правове регулювання штучного інтелекту в Україні та світі	2	
ЗМ 5	Авторські права та порядок реєстрації авторського права на комп'ютерну програму. Патентування	4	1;2, 3
Т 5.1	Законодавчі основи регулювання авторського права Виникнення права на програмний твір Реєстрація авторського права Патентування Захист та відповідальність за порушення авторського права	4	
ЗМ 6	Правові аспекти розробки програмного забезпечення	2	1;2, 3
Т 6.1	Авторські права на службовий твір Розробка програмного забезпечення, договір про виконання робіт та надання послуг Ліцензійні договори на використання програмного забезпечення	2	
ЗМ 7	Законодавче регулювання електронної комерції в Україні.	2	1;2, 3

Т 7.1	Поняття та праве регулювання торгової марки Правове регулювання доменне них імен Правове регулювання Інтернет-реклами	2	
ЗМ 8	Юридична відповідальність у сфері забезпечення інформаційної безпеки	2	1;2, 3
Т 8.1	Особливості притягнення до юридичної відповідальності. Суб'єктно-об'єктний склад правопорушення Дисциплінарна, цивільна адміністративна та кримінальна відповідальності	2	

3.3. Всього: Модуль 1 – змістових модулів - 7.

Практичні (семінарські) заняття 2 семестр

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М 1	Правові основи інформаційного та програмного забезпечення	26	
ЗМ 1	Юридичні особливості ІТ-бізнесу в Україні	2	1,2
Т 1.1	Зайнятість в ІТ сфері Відкриття ІТ-компаній в Україні Стартапи в Україні з позиції ІТ-права Дія-Сіті як спеціальний правовий режим для ІТ-індустрії Гіг-контракт, цивільно-правовий договір, трудовий договір, як база для отримання винагороди ІТ спеціаліста. Їх плюси та мінуси	2	

ЗМ 2	Правове регулювання інформаційних правовідносин	2	1;2, 3, 4
Т 2.1	ІТ-право та інформаційне право Предмет регулювання ІТ-права Методи та структура ІТ-права Джерела правового регулювання ІТ-права Поняття інформаційних правовідносин Суб'єкти інформаційних правовідносин Інформація як об'єкти інформаційних правовідносин Юридичні властивості інформації	2	
ЗМ 3	Режим доступу до інформації. Договір про нерозголошення	4	1;2, 3
Т 3.1	Види інформації за режимом доступу і змістом Публічна інформація, відкриті дані Інформація з обмеженим доступом Конфіденційна інформація. Комерційна таємниця. Договір про нерозголошення	2	
Т 3.2	Таємниця приватного життя Персональні дані. GDPR Банківська таємниця Лікарська таємниця Службова таємниця. Державна таємниця	2	
ЗМ 4	Правове регулювання інтернет-відносин в Україні	4	1;2, 3
Т 4.1	Основні положення законодавства про електронні комунікації. Правові проблеми регулювання відносин у соціальних мережах та їх вирішення Правова природа Інтернету. Правове регулювання інтернет-відносин Правове регулювання штучного інтелекту в Україні та світі	2	
4.2	Правове регулювання баз даних, Правове регулювання інформаційних систем Правове регулювання відносин, що формуються під час використання хмарних обчислень	2	
ЗМ 5	Авторські права та порядок реєстрації авторського права на комп'ютерну програму. Патентування	4	1;2, 3

Т 5.1	Законодавчі основи регулювання авторського права Суб'єкти об'єкти авторського права Виникнення права на програмний твір Реєстрація авторського права Оригінальність твору як правова категорія в авторському праві. Компіляція даних (бази даних) як об'єкт правової охорони	2	
Т 5.2	Патентування Технічні засоби захисту авторських і суміжних прав Роль та функції організацій колективного управління в охороні майнових авторських і суміжних прав Роль та функції постачальників Інтернет-послуг в охороні майнових авторських і суміжних прав Види порушень авторських і суміжних прав у мережі Інтернет. Плагіат та піратство. Способи захисту авторських і суміжних прав у мережі Інтернет. Захист та відповідальність за порушення авторського права	2	
ЗМ 6	Правові аспекти розробки програмного забезпечення	2	1;2, 3
Т 6.1	Авторські права на службовий твір Комп'ютерна програма як об'єкт правової охорони Компіляція даних (бази даних) як об'єкт правової охорони Ліцензійні договори на використання програмного забезпечення Використання майнових авторських і суміжних прав на підставі вільних публічних ліцензій (Creative Commons)	2	
ЗМ 7	Законодавче регулювання електронної комерції в Україні.	4	1;2, 3
Т 7.1	Нормативно-правове забезпечення електронного документообігу в Україні. Правове регулювання електронної комерції. Договірні зобов'язання та особливості укладення договорів в електронній формі. Застосування електронного підпису Правові аспекти використання віртуальних активів. Способи забезпечення виконання договорів Поняття та праве регулювання торгової марки Використання логотипу або словесного позначення. Правові аспекти використання домену Правове регулювання інтернет реклами Правові шляхи запобігання недобросовісній конкуренції	4	
ЗМ 8	Юридична відповідальність у сфері забезпечення інформаційної безпеки	4	1;2, 3
Т 8.1	Особливості притягнення до юридичної відповідальності у сфері інформаційних правовідносин. Суб'єктно-об'єктний склад інформаційних правопорушень Дисциплінарна, цивільна адміністративна та кримінальна відповідальності у сфері інформаційних правовідносин	2	
	Підсумкова контрольна	2	

Всього		26	
---------------	--	-----------	--

Всього: Модуль 1 – змістових модулів – 9

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача 3 семестр

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 5.

Таблиця 5 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Обсяг годин
– опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях;	8
– підготовка до практичних / семінарських / лабораторних занять;	20
– підготовка до поточних контрольних заходів;	4
– опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	14
Усього годин	46

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М 1	Правові основи інформаційного та програмного забезпечення	14	
Т 1	Юридичні особливості ІТ-бізнесу в Україні	1	4,1: 1;2, 3
	Цілі та обмеження міжнародного структурування в Україні Стартапи в Україні з позиції ІТ-права	1	

ЗМ 2	Правове регулювання інформаційних правовідносин	1	1;2, 3
	Юридичні властивості інформації Правове регулювання статистичної та соціологічної інформації	1	
ЗМ 3	Режим доступу до інформації. Договір про нерозголошення	2	1;2, 3
	Професійні таємниці	2	
ЗМ 4	Правове регулювання інтернет-відносин в Україні	2	1;2, 3
	Правове регулювання баз даних, Правове регулювання інформаційних систем Правове регулювання відносин, що формуються під час використання хмарних обчислень	2	
ЗМ 5	Авторські права та порядок реєстрації авторського права на комп'ютерну програму. Патентування	2	4.1: 1;2, 3
	Реєстрація авторського права Види порушень авторських і суміжних прав у мережі Інтернет Захист та відповідальність за порушення авторського права	2	
ЗМ 6	Правові аспекти розробки програмного забезпечення	2	4.1: 1;2, 3
	Використання майнових авторських і суміжних прав на підставі вільних публічних ліцензій (Creative Commons)	2	
ЗМ 7	Законодавче регулювання електронної комерції в Україні.	2	4.1: 1;2, 3
	Запобігання недобросовісній конкуренції Договори про неконкуренцію Права та обов'язки споживача Стандарти та сертифікація діяльності	2	
ЗМ 8	Юридична відповідальність у сфері забезпечення інформаційної безпеки	2	4.1: 1;2, 3
	Дисциплінарна, цивільна адміністративна та кримінальна відповідальності	2	
	Всього	14	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6. Курсовий проєкт/робота (за наявності)

Не передбачений

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «Правові основи інформаційного та програмного забезпечення» 2 семестр

4.1 Основна література

1. Котерлін І. Б. Інформаційне право: конспект лекцій. Івано-Франківськ. 2023. 224 с. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=474812
2. Харитонов О.І. Право інтелектуальної власності: підручник. Юрінком Інтер. 2020. 540

4.2 Додаткова література

3. Котерлін І. Б., Мельниченко Н. С. Проблематика акустичного насильства та шляхи її правового вирішення. Право і суспільство. №6. 2023. С.206-211
4. Котерлін І. Б. Вплив воєнного стану на обсяг прав та обов'язків людини в Україні. Наука, освіта і суспільство: нові дослідження і перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Полтава. 2022. С. 35-36
5. І. Б. Котерлін. Сутність механізму правового регулювання інформаційних відносин. Право та державне управління. 2020. №1. С. 82-87
6. Котерлін І. Б., Сабадош В.В. Правові аспекти використання інтелектуальної власності в сучасній економіці. Права та обов'язки людини у сучасному світі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 13–14 листопада 2020 р.). Одеса, ГО «Причорноморська фундація права». 2020. – С. 72-75
7. Котерлін І.Б. Маркетингова інформація як правова категорія. Актуальні проблеми реформування системи законодавства України: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя. 2020. с.56-60.
8. -Котерлін І.Б., Хоминець М.В. Реалізація права на отримання інформації щодо стану забезпечення засобами захисту в умовах пандемії лікувальних закладів. Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя. 2020. С. 92-96
9. Котерлін І.Б., Білан О.С. Порухення інформаційних прав особи в умовах оголошеного карантину в Україні. Збірник матеріалів проблемно-наукової міжгалузевої конференції «Інформаційні проблеми комп'ютерних систем, юриспруденції, енергетики, моделювання та управління. Надвірна. 2020. С.154-156
10. Котерлін І., Коропецька Ю. Правові проблеми блогосфери в Україні. Актуальні проблеми прав людини, держави та вітчизняної правової системи: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Дніпро. 2021. С.104-108
11. Котерлін І. Б., Мельниченко Н. С. Вплив запровадженого воєнного стану на права журналістів. Наука, освіта і суспільство: нові дослідження і перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Полтава. 2022. С.36-37
12. Котерлін І. Б., Гевик М.В. Юридичний погляд на законодавчу базу для забезпечення кібербезпеки в Україні. Наука, освіта і суспільство: нові дослідження і перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції. Полтава. 2022.
13. Гребенюк А.М. Основи управління інформаційною безпекою: навч. посібник. 2020. 144 с.
14. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів.2022. 416 с.

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

15. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційне право: навчальний посібник. К.: ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/30656/3/A_Nashynets_Naumova_IP_FPMV.pdf (дата доступу 31.08.2021)
16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua> (дата доступу 31.08.2021)
17. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://kmu.gov.ua> (дата доступу 31.08.2021)
18. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL: <http://ccu.gov.ua> (дата доступу 31.08.2021)
19. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://president.gov.ua> (дата доступу 31.08.2021)

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 7 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
<p>ПРО2. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності.</p> <p>ПРО4. Знати і застосовувати професійні стандарти і інші нормативно-правові документи в галузі інженерії програмного забезпечення.</p>	<p>МН 1 – словесні методи: МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь-пояснення, МН 1.3 – бесіда, МН 1.4 – інструктаж.</p>	МФО 3 - диференційований залік
	<p>МН 2 – наочні методи: МН 2.1 – ілюстрування, МН 2.2 – демонстрування, МН 2.3 – спостереження, МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи.</p>	МФО 4 - поточний контроль
	<p>МН 3 – практичні методи: МН 3.1 – вправи; МН 3.4 – практичні роботи.</p>	МФО 5 - усний контроль
	МН 4 – індуктивний метод	МФО 6 - письмовий контроль
	МН 5 – дедуктивний метод,	МФО 8 - тестовий контроль
	МН 7 – аналітичний,	
	МН 8 – синтетичний	
	МН 9 – порівняння	
	МН 10 – узагальнення	
	МН 11 – конкретизація	
	МН 12 – виокремлення основного	
	МН 18 – методи самостійної роботи вдома.	

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Засвоєння теоретичних знань ЗМ1 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ2 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ3 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ4 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ5 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ6 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ7 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Засвоєння теоретичних знань ЗМ8 (усне опитування, дискусія, тестові завдання)	10
Підсумкова контрольна робота (інтегровані комплексні завдання)	20
Усього	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 9.

Таблиця 9 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань

Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 10).

Таблиця 10 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Очне навчання: мультимедійний проектор, ноутбук, електронні презентації для лекційних та практичних занять. Лекції та практичні заняття проводяться згідно розкладу.

Дистанційне навчання проводиться з використанням ZOOM, розширено використовуються: електронна пошта, комунікація за посередництвом Telegram каналу.

Ресурси науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ: 1 млн. 240 тисяч друкованих видань, понад 411 тисяч назв е-журналів, е-книжок, е-дисертацій тощо станом на 2023р., серед них Web of Science, Scopus, EBSCO, JStor, ProQuest Dissertations, Springer, Gale, HINARY, ARDI, AGORA та ін.)

Курси на платформі Prometheus «Безпека в інтернеті під час війни: практичний курс» https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MINZMIN+ISWT101+2023_T2 (успішне проходження курсу підтверджений сертифікатом є підставою додати 10 балів здобувачу освітніх послуг.